

DOI 10.36074/logos-18.08.2023.65

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТУ НА БЕЗПОСЕРЕДНЮ КОМУНІКАЦІЮ ЛЮДЕЙ

ORCID ID: 0000-0002-2158-5269

Діордій Катерина Василівна
Магістр психології

УКРАЇНА

Актуальність дослідження даної тематики онлайн та офлайн спілкування заперечувати вкрай складно, адже попри розвиток цифрових технологій, їх безперечну зручність та весь позитивний вплив, що вони своєю появою несуть, слід також згадати про негативний бік, зокрема про зменшення безпосереднього спілкування.

Онлайн спілкування є зручнішим та економить дуже багато часу. Людина встигає куди більше ніж раніше, проте суттєво зменшилась кількість безпосереднього спілкування. Так, Zoom та решта подібних платформ теж є посередниками та й все більше людей заради економії часу надає перевагу спілкуватися за допомогою повідомлень та емодзі. І ось тут наявний перший мінус – повідомлення можна обдумати та відповісти не відразу, а за емодзі сховати справжні почуття, емоції та реальне ставлення до певних речей. В той час як під час безпосереднього спілкування реакція на слова та емоції співрозмовника потрібна вже, тут і зараз.

В статті Людмили Гриценко «Слухати й чути: секрети спілкування. Навички ефективного спілкування та слухання» наявні неймовірно доречні, на нашу думку, правила ефективного слухання, що є запорукою ефективного спілкування, більшість із котрих в Інтернеті порушуються куди частіше ніж у реальному житті. Перше правило вказує на те, що варто демонструвати повагу до співрозмовника, проте під час онлайн спілкування більше число людей, вважаючи, що ніхто не дізнається, дозволяють собі писати різного роду негативні коментарі, котрі вони не наважилися висловити безпосередньо в тій самій формі.

Уміння підкреслювати інтерес та демонструвати його це надзвичайно важливо, проте онлайн і офлайн способи це зробити різні. Онлайн – це в основному текст та емодзі, а офлайн – це живі емоції, жести та міміка.

Третє правило, зазначене авторкою, це вміння запам'ятати імена. Проте в онлайн не завжди зрозуміло хто перед тобою і під яким нікнеймом він чи вона зайдуть в мережу завтра.

Наступні два правила вказують на те, що варто уникати зайвих суперечок, критики та засуджень. Проте зайві суперечки та надмірна критика теж можуть виникати в мережі по причині анонімності та безкарності, адже завжди можна видалити цей профіль та створити новий. В шостому правилі зазначено, що варто бути вдячним слухачем та вміти вислухати повністю до кінця, проте люди, коли спілкуються за допомогою повідомлень не здатні достеменно зрозуміти чи уважно слухає співрозмовник чи ні. Цікаво співрозмовнику чи ні.

В наступних трьох правилах вказано, що варто поважати інших, уникати наказового тону та підбадьорювати співрозмовника вербально та не вербально. Знову ж таки перші два правила в мережі порушити куди простіше ніж у реальному житті через відчуття анонімності, про яке вже не одноразово було

згадано в даній роботі. На рахунок же підбадьорення співрозмовника вербальними чи не вербальними способами, то так, в мережі це можливо, проте способи різняться і якщо в інтернеті це повідомлення, емодзі та голос то в реальному житті засобів куди більше, зокрема можна використовувати не вербальне спілкування, проте цього варто вчитися використовувати постійно[1].

Комунікативні навички слід тренувати постійно так само як і розвивати емоційний інтелект, а люди, що нині більшість часу спілкуються в онлайн втрачають дорогоцінний досвід. Знову ж таки засоби відеозв'язку досить слабка заміна безпосереднього спілкування, адже не можлива підтримка прямого зорового контакту, що є надзвичайно важливим при спілкуванні, оскільки очі видають емоції людини, її стан та навіть ставлення співрозмовників один до одного.

До того ж людина може просто вимкнути камеру і її не вербальні прояви залишаться без уваги. Так, безперечно, за допомогою онлайн спілкування легше демонструвати те, що людина хоче продемонструвати та й простіше приховати те, що вона хоче приховати, проте під час комунікації споконвіків важливо було вміти читати між рядків, розуміти та правильно реагувати на емоції інших людей, вміти витримати та зрозуміти їх та причину виникнення. Той самий різкий плач ні з того ні сього, гнів чи виплеск агресії – те на що кожному варто вчитися правильно реагувати, а це можливо лише отримавши як найбільше досвіду. Для цього потрібне постійне тренування, різні ситуації та різні люди на одній території.

З появою цифрових технологій безпосередня кількість спілкування зменшилася в рази, як і кількість досвіду у людини, що надає перевагу або вимушена спілкуватися більше за допомогою мережі. Крім того розвинути емоційний інтелект значно легше за допомогою безпосереднього спілкування, адже під час нього людина здатна набути більше досвіду та побачити більшу кількість справжніх реакцій на певні ситуації, тому що фільми – це гра, навіть якщо вона майстерна, все одно гра. а емодзі – не емоції, а лише їх заміник.

Крім того є ще, так би мовити, не типові, індивідуальні реакції на певні ситуації. До прикладу, сміх у людей асоціюється у більшості своїй з радісною подією, жартом, проте деякі люди сміхом реагують на щось не приємне, до прикладу, коли дізнаються про смерть значимої людини чи навпаки сльозами на радісну подію і щоб зрозуміти дійсну причину сліз чи сміху потрібен досвід. Побачена подібна сцена в кіно чи почута історія про це звичайно досвід, проте він не йде у порівняння пережитою особисто ситуацією.

Отже, підводячи підсумок слід зазначити, що серед позитивних сторін інтернет-спілкування:

- можливість це робити з будь якої точки світу, якщо там присутня мережа;
- економія часу та можливість обдумати відповідь на повідомлення;
- здатність організувати екстрену зустріч за коротший термін;
- люди на відстані одного повідомлення чи дзвінка;
- зручно зустрічатися, коли небезпечними з певних причин є зустрічі офлайн;

До негативних же сторін можна віднести:

- зменшення кількості досвіду безпосереднього спілкування;
- як наслідок із попередньої тези менше можливостей для розвитку емоційного інтелекту та красномовства, адже спілкування в соціальних мережах є більш лаконічним. До того ж саме поруч із розвитком цифрових технологій розвинулось кліпове милення та фобія втратити телефон чи інший гаджет та багато інших явищ, притаманних цифровій ері;

- є не можливим використання прийому активного слухання, звичайно, можна його аналог використовувати під час відео дзвінків, але він буде поступатися тому активному слуханню, коли співрозмовники знаходяться в одній кімнаті;

- в інтернеті є лише видимість анонімності та будь яка розмова може стати відома публіці. Люди ж про це часто забувають;

- щоби викреслити людину із життя в онлайн всього лише варто її заблокувати, що може суттєво вплинути на її почуття, настрої та призвести до більш серйозних ментальних проблем.

В загальному все вище сказане підкреслює важливість живого, безпосереднього спілкування, разом з тим спілкування як офлайн так і онлайн є дуже широкою та цікавою темою для досліджень.

Список використаних джерел:

- [1] Гриценко, Л. І. (2016). Слухати й чути: секрети спілкування. Навички ефективного спілкування та слухання. *Шкільний світ*, 21(749), 8- 14. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/77241466.pdf>